

SAMEN WERKEN AAN DE WERELD VAN MORGEN

HU Highlights februari – oktober 2022

HOGESCHOOL UTRECHT

HIER KOMT ALLES SAMEN

/ INHOUD

SAMEN VOOR DE TOEKOMST 2
HIER KOMT ALLES SAMEN 4
VIER EXPERTISEGEBIEDEN 5
DUURZAAM KLEUREN 6
MASTER VOOR EEN DUURZAAM BEDRIJFSLEVEN 7
2389 VOEDSELPAKKETTEN 8
LEKKER LUNCHEN LES 9
OP STAP MET SPECIALE LOOPFIETS 10
VISUEEL LEREN OMGAAN MET FINANCIËN 11
EEN BRUG TUSSEN TECHNIEK EN ZORG 12
GEZOND&WEL: ELKAAR LEREN VERSTAAN 13
JOURNALISTIEK IN HET HART 14
EERSTE VOLTIJD MASTER PROJECTMANAGEMENT 15
DATEN MET BEDRIJVEN 16
CREATIEF VOOR HET LERARENTEKORT 17
MAN OVERBOORD! 17
BEVENDE HUIZEN METEN IN GRONINGEN 18
AVATAR GEEFT REISINFORMATIE IN GEBARENTAAL 19
PRIVACY & GAMING 19
COLOFON 20

/ SAMEN VOOR DE TOEKOMST

Opleiden, professionaliseren, onderzoeken en innoveren. Dat zijn de kernactiviteiten van Hogeschool Utrecht. Als we deze goed met elkaar verbinden, leveren ze een belangrijke bijdrage aan talentontwikkeling, aan het innoveren van de beroepspraktijk én aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Daarom gaan we de komende jaren investeren in het nóg beter verbinden van onze kernactiviteiten. We laten onderwijs, onderzoek en de beroepspraktijk samenkomen in één gemeenschappelijk speelveld, met leergemeenschappen en rijke leeromgevingen zoals fieldlabs, werkplaatsen, living labs en challenges. Uitgangspunt en inspiratiebron daarvoor is onze nieuwe visie op onderwijs en onderzoek: Samen voor de toekomst.

/ HIER KOMT ALLES SAMEN

Wat wil je worden? Wij vragen onze studenten liever: wie wil je worden? Wat zijn jouw talenten; ben je een creatieveling, een bouwer, een verbinder, een planner, een helper, of een beetje van alles? Hoe kunnen we je helpen deze talenten te ontwikkelen en te worden tot de mens die jij wil zijn?

Wat iemand kan, is belangrijk. Maar met wie je bent, maak je het verschil. Daarom leren studenten bij ons meer dan een vak. Ze leren problemen te herkennen en kansen te zien. Ze leren oog te hebben voor mensen die hulp kunnen gebruiken of juist kunnen helpen. Ze leren stevig in hun schoenen te staan, nieuwe wegen te kiezen en mensen te verbinden om tot oplossingen te komen.

Hoe ze dat leren? Samen. We studeren, onderwijzen en onderzoeken in een hechte HU-gemeenschap. Iedereen is welkom, we zijn een open hogeschool. Diversiteit zorgt voor nieuwe perspectieven, discussies. Nieuwe ideeën ontstaan immers waar mensen anders durven denken. Zo leren we constant van elkaar: docenten, studenten, onderzoekers en onze partners uit de beroepspraktijk.

Waar wil je werken? Wij vragen liever: waar wil jij je voor inzetten? De uitdagingen waar onze samenleving voor staat, zijn complex en urgent. Wij geloven dat we samen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan oplossingen voor die vraagstukken. Binnen de HU zijn vele disciplines verenigd onder één dak. Wij verbinden studenten, onderzoekers en organisaties om vanuit die disciplines samen te werken aan innovaties die het verschil maken. Zo geven we op Hogeschool Utrecht vorm aan de beroepspraktijk, de maatschappij en de professionals van morgen. Hier komt alles samen.

VIER EXPERTISEGEBIEDEN

Hogeschool Utrecht wil de complexe uitdagingen helpen oplossen waar onze samenleving voor staat. We werken aan het oplossen van die opgaven samen met onze partners in de regio en kiezen daarbij voor vier expertisegebieden: Samen Duurzaam, Samen Gezond, Samen Lerend en Samen Digitaal.

/ DUURZAAM KLEUREN

Kleding, muren, gebruiksvoorwerpen: mensen houden van spullen met een mooi kleurtje. Maar veel manieren van kleuren brengen zware metalen in de grond en vervuilen het grondwater. Onze samenwerkingspartner Colin Ingham van Hoekmine BV heeft biologisch afbreekbare bacteriën ontdekt die kleur kunnen geven aan producten. Samen onderzoeken we hoe deze bacteriën in de toekomst vervuilende pigmenten kunnen vervangen. Docent-onderzoeker Patrick Baesjou: “Ik heb veel ervaring in onderzoek voor productontwikkeling in de chemie en kan studenten hier dus veel over vertellen. Toch zie ik dat een échte praktijkgerichte onderzoeksomgeving, waarin hun onderzoek echt gebruikt wordt, het leerzaamst en het meest motiverend is. En als er over een aantal jaar met bacteriën gekleurde schoenen hip zijn, is het leuk dat ze kunnen zeggen: ‘ik heb daaraan gewerkt’.”

/ MASTER VOOR EEN DUURZAAM BEDRIJFSLEVEN

Klimaatverandering, toenemende druk op grondstoffen en afname van de biodiversiteit vormen grote risico’s. Ook voor het bedrijfsleven. Duurzaam ondernemen heeft de toekomst. Er is dan ook een grote behoefte aan professionals die beschikken over kennis en vaardigheden op het snijvlak van economie, technologie, innovatie en duurzaamheid. Met de master Sustainable Business Transition (SBT) gaat de HU aan die behoefte voldoen. De opleiding helpt professionals te specialiseren in duurzame bedrijfsontwikkeling en in de circulaire economie. Karel Schenk, PTP Design Lead van Heineken: “Veel zaken zullen in de toekomst anders zijn. Kun je daarmee omgaan, dan kun je een sturende rol spelen in het zoeken naar oplossingen. Ik zie dat terug in deze master.”

> HU – Sustainable Business Transition

SAMEN DUURZAAM

Met Samen Duurzaam richten we ons op het naar nul krijgen van de ecologische voetafdruk van onze regio. Dat kunnen we alleen bereiken als we alle burgers meenemen in de verduurzaming. Daarvoor zijn betaalbare, inclusieve oplossingen nodig. We kijken daarom ook naar de economische en sociale aspecten van verduurzaming: hoe zorg je dat de kosten van verduurzaming eerlijk verdeeld worden, hoe zorg je dat iedereen evenredig profiteert? Zo willen we dat duurzame oplossingen bijdragen aan een inclusieve, rechtvaardige en veilige samenleving.

> HU – Samen Duurzaam

/ 2389 VOEDSELPAKKETTEN

De voedselbank: voor veel studenten een initiatief van horen zeggen, voor sommigen een plek die ze kennen uit ervaring. De Associate degree-opleiding Eventmanager besloot de hulporganisatie te hulp te schieten door studenten fondsenwervende evenementen te laten organiseren. En zo meteen waardevolle praktijkervaring te laten opdoen. Een metal concert, een veiling, een culinaire fietsroute, spelmiddagen en nog veel meer: het leverde bijna 12.000 euro op, goed voor – juist – 2389 voedselpakketten. Rian van Velzen van Voedselbanken NL: “Er is een mooie dynamiek ontstaan tussen de studenten en de lokale voedselbanken waarbij creativiteit, kennisdeling en wederzijds respect centraal stonden. Het was op alle vlakken een perfecte samenwerking.”

> HU – Voedselbanken

/ LEKKER LUNCHEN LES

Het overheidsprogramma Jong Leren Eten wil kinderen bewust maken van gezonde, duurzame en toch lekkere keuzes. Binnen dit programma verzorgen HU-studenten van de minor Voeding en Ziektepreventie interactieve ‘Lekker Lunchen’-lessen op basisscholen in de provincie Utrecht. Silvia van de Lagermaat, vakdocent Voeding bij de HU: “Tijdens de Lekker Lunchen-les laten onze studenten de basisschoolleerlingen spelenderwijs kennismaken met gezonde voeding. Ze proberen groentes onder een doek blind te herkennen, leren verschillende snijtechnieken en bereiden samen lunchgerechten. De studenten zijn vaak verrast door het enthousiasme van de kinderen om mee te doen en nieuwe dingen te proberen. Ook de basisscholen reageren heel positief.” Die lessen vallen dus duidelijk in de smaak.

> HU – Smaaklessen

/ OP STAP MET SPECIALE LOOPFIETS

Kinderen die niet zelfstandig kunnen lopen, kunnen vaak nog wel lopen of zelfs rennen op een Framerunner. Deze mooie aanvulling op de (sport)rolstoel wordt echter niet veel gebruikt. HU-onderzoekers en studenten van de Master Next Level Engineering keken welke belemmeringen kinderen en ouders ervaren – en namen die zoveel mogelijk weg. De studenten ontwikkelden bovendien schaatsen voor de Framerunner, waarmee de kinderen veilig het ijs op kunnen. Zo helpt de samenwerking van studenten, docenten, onderzoekers, praktijkpartners én ouders de kinderen letterlijk en figuurlijk vooruit.

HU STORY HU – Framerunner

/ VISUEEL LEREN OMGAAN MET FINANCIËN

Belastingen, toeslagen, subsidies: ons financiële systeem is voor sommigen behoorlijk moeilijk te doorgronden. Voor statushouders bijvoorbeeld, die nieuw zijn in Nederland en vaak de taal nog niet goed machtig. Zij zouden profiteren van visueel ingesteld cursusmateriaal, bedachten Anne-Ruth van Leeuwen en Eline Maussen van de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening. De docent-onderzoekers ontwikkelden de Budgetcursus Statushouders, samen met het Nibud, gemeenten, de doelgroep én studenten. Anne-Ruth: “Voor ons was dat heel nuttig en de studenten leerden zelf de doelgroep beter kennen. Zowel het onderzoek als het onderwijs profiteerde dus van deze samenwerking.” Leuker kunnen we het niet maken, wel… juist.

> HU – Budgetcursus

SAMEN GEZOND

Met Samen Gezond zetten we ons in om de gezondheids- en welzijnsproblemen van mensen in de regio terug te dringen. We willen hun zelfredzaamheid vergroten en hun leefstijl en sociale en fysieke veiligheid verbeteren. We werken hiervoor samen met burgers, studenten, onderzoekers, docenten, professionals, overheden en bedrijven. Niet alleen op het gebied van gezondheidzorg maar ook in welzijn, techniek, recht en veiligheid: kennisgebieden die een belangrijke bijdrage hebben te leveren aan de gezondheid en het welzijn van burgers.

> HU – Samen Gezond

/ EEN BRUG TUSSEN TECHNIEK EN ZORG

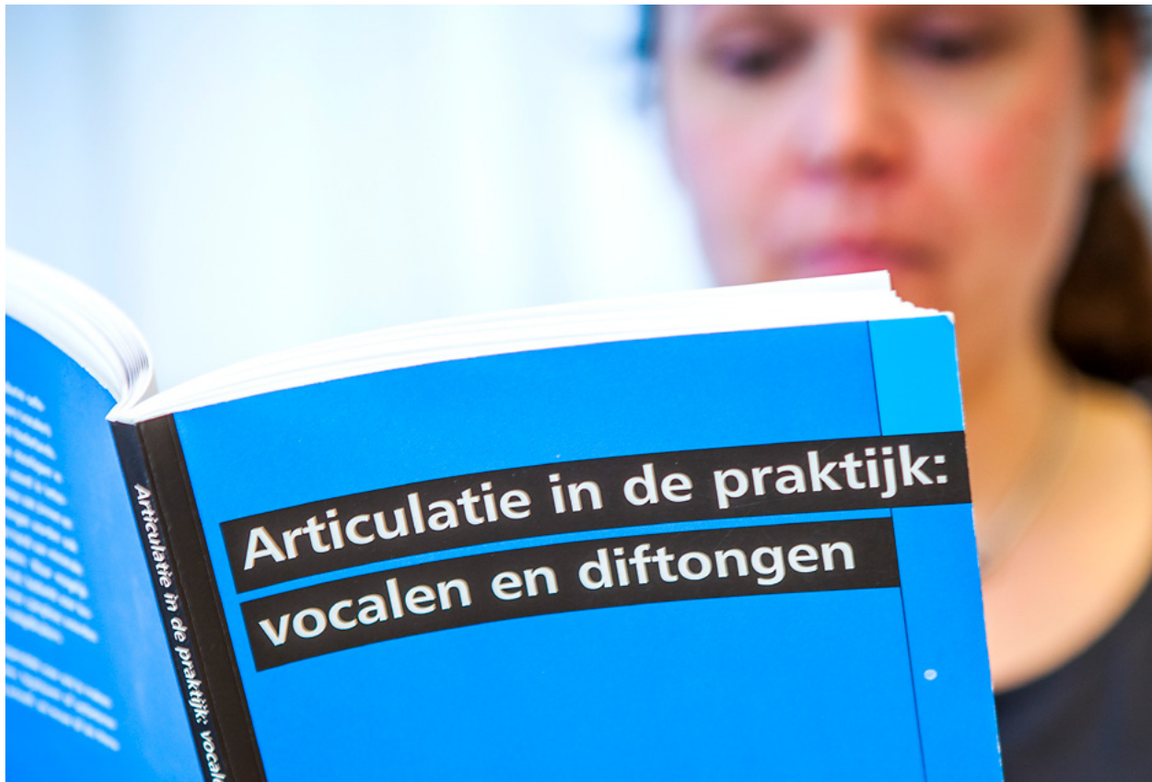
Slechts 30 procent van de nieuwe, voor de zorg ontwikkelde technologie vindt zijn weg naar de ziekenzalen. Waarom? Het onderzoeksproject COUNT liet zien dat veel technologie niet aansluit bij de behoeften van de eindgebruikers; het zorgpersoneel. COUNT onderzocht hoe innovaties wél succesvol kunnen worden geïntroduceerd op de verpleegafdeling. “We kwamen erachter dat er op de afdeling behoefte is aan een verbindende factor tussen de verpleegkundigen en technische afdelingen”, vertelt onderzoeker Thijs van Houwelingen. Daarom ontwikkelde COUNT een nieuwe rol, de verpleegkundig innovator. Inmiddels is in het UMC Utrecht zo’n innovatie-verpleegkundige aangesteld en ook bij het St. Antonius zijn er plannen voor. Zo verbindt de HU disciplines en maakt het ze samen sterker.

> HU – Verpleegkundig innovator

/ GEZOND&WEL: ELKAAR LEREN VERSTAAN

In het HU-centrum GEZOND&WEL behandelen studenten van verschillende paramedische studies cliënten, onder begeleiding van docenten. Gratis. Denk aan optometrie voor het aanmeten van een bril, aan huidzorg of tandcontrole. Sinds kort werken en leren er ook logopediestudenten. Zij helpen anderstaligen bij het verbeteren van hun Nederlandse uitspraak. “Mondelinge communicatie is belangrijk voor een goede integratie. Een goede verstaanbaarheid is hierbij essentieel en geeft zelfvertrouwen bij het voeren van een gesprek”, vertelt Ilvi Blessenaar, docent-onderzoeker bij Logopedie. De studenten leren er niet alleen hun vak beter beoefenen, ze leren ook toleranter te zijn naar personen die moeite hebben met communiceren, stelt Ilvi. “Dat is nodig, want we merken dat de maatschappij minder tolerant is tegenover anderstaligen. Als het HU GEZOND&WEL Centrum die tolerantie helpt vergroten, is dat een mooie bijvangst.”

> HU – Logopedie

/ JOURNALISTIEK IN HET HART

In de plaats van twee lege winkels komt in het hart van Utrecht één volle redactie. Nieuwsplatform DUIC krijgt er een nieuw hoofdkwartier en gaat er samenwerken met RTV Utrecht en studenten van de HU en ROC Midden-Nederland. Onze studenten gaan er onderzoeken hoe de lokale journalistiek beter kan aansluiten bij de behoeften van de inwoners van Utrecht. Hans de Clercq, directeur van het HU-instituut voor Media: “Dit is waar wij steeds verder in gaan: studenten die als aankomend professionals écht aan de slag gaan, samen met hun toekomstige collega’s uit de praktijk. Deze samenwerking in het werkveld is goed voor de opleiding, goed voor de professionalisering van onze studenten en goed voor de lokale journalistiek waar ze aan bijdragen.” Goed nieuws, dus!

> HU – Lokale journalistiek

SAMEN LEREND

De kwaliteit van het onderwijs is cruciaal voor het welzijn van burgers en voor de continuïteit van onze kennissamenleving. Hoogwaardig onderwijs dat iedere leerling de beste ontwikkelingsmogelijkheden verschaft, helpt maatschappelijke tegenstellingen te overbruggen en draagt zo bij aan sociale gelijkheid. Met Samen Lerend zetten we ons in voor dit hoogwaardige onderwijs. We investeren in het opleiden en bijscholen van bekwame onderwijsprofessionals en streven naar onderwijs dat ruimte biedt aan de talenten en achtgronden van elk individu.

> HU – Samen Lerend

/ EERSTE VOLTIJD MASTER PROJECTMANAGEMENT

Digitalisering, verduurzaming, zorgvernieuwing: brede, maatschappelijke vraagstukken vragen om een brede aanpak in multidisciplinaire projecten. Dergelijke complexe projecten in goede banen leiden, vraagt om goed projectmanagement. Toch bestond er in Nederland nog geen voltijd opleiding voor projectmanagers – tot voor kort: de HU startte in 2022 een voltijd master Projectmanagement. Opleidingsmanager Thuy-Vy Nguyen: “Alle kennis wordt binnen de opleiding direct in de praktijk gebracht, wat afgestudeerden een enorme voorsprong geeft op de markt. De start van de master Projectmanagement betekent erkenning voor een boeiend en dynamisch vakgebied.”

> HU – Projectmanagement

/ DATEN MET BEDRIJVEN

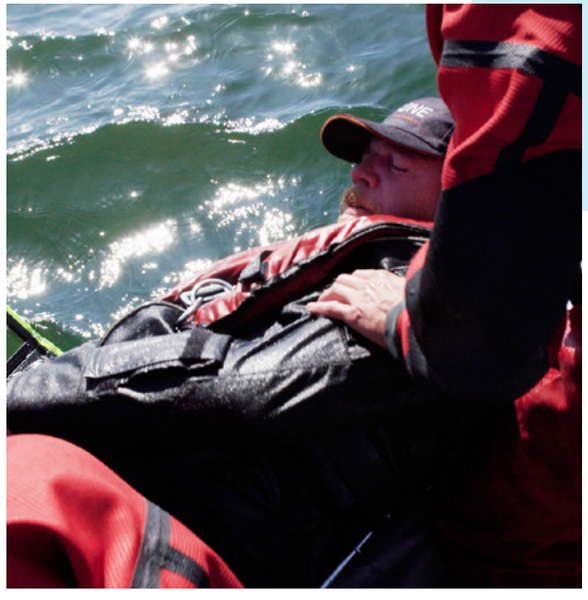
Veel studenten werken om hun studietijd te bekostigen. Maar waarom met een dienblad rondlopen als je ook werkervaring kunt opdoen die mooi aansluit bij je studie? Om dat te faciliteren, heeft de HU als eerste hogeschool een digitaal datingplatform voor studenten en bedrijven ingericht: HU Werk-bij-je-studie. Partners van de HU kunnen er vacatures kwijt voor studenten, variërend van bouwtekeningen visualiseren tot werken bij het UMC Utrecht. Het platform biedt ook filmpjes over de arbeidsmarkt, sollicitatietrainingen en meet-and-greets met CEO's. De inzet is dus duidelijk: een langdurige relatie.

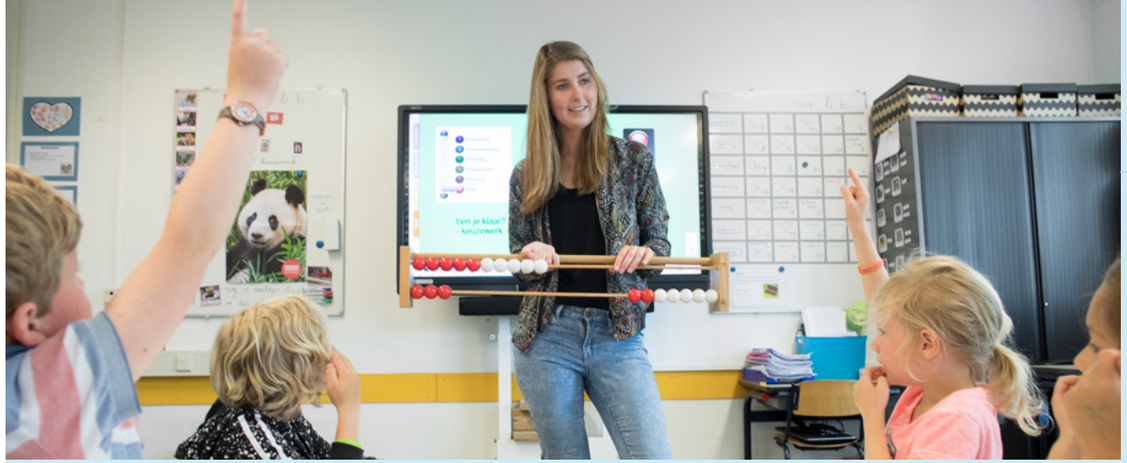
> HU – Werk bij je studie

/ MAN OVERBOORD!

Als je van een schip in de koude zee valt, overleef je maar een paar minuten. Daarom vroeg Defensie de HU om met studenten een systeem te ontwikkelen dat drenkelingen snel kan opsporen. Zij kwamen met het Man-Overboord-detectiesysteem. Hierbij draagt iedereen aan boord een speciaal zendertje bij zich. De zender wordt automatisch geactiveerd wanneer iemand overboord valt. Het laat een alarm afgaan op het schip. Op een scherm in de stuurhut is te zien waar de drenkeling zich precies bevindt. HU-docent HBO-ICT Peter van Rooijen: "De software is volledig door studenten ontwikkeld. Ik begeleid de studenten slechts in hun professionele ontwikkeling." Het resultaat: een betaalbaar systeem dat levens redt. Niet slecht voor een studentenproject.

> HU – Man Overboord

/ CREATIEF VOOR HET LERARENTEKORT

Veel pedagogiekstudenten blijken best graag voor de klas te willen staan. Bij pedagogiek doen ze al veel waardevolle kennis op, zoals hoe om te gaan met kinderen in moeilijke thuissituaties. Voor deze studenten heeft de HU nu een speciaal opleidingstraject: na hun studie kunnen ze in anderhalf jaar een pabo-traject doorlopen om lesbevoegd te worden. Maar Utrecht heeft meer creatieve oplossingen voor het oplopende lerarentekort. Studenten van de master Educational Sciences van de Universiteit Utrecht bijvoorbeeld kunnen sinds kort de master combineren met een pabostudie aan de HU. En dat bevalt. Student Hieke Lampe: "Het is perfect voor mij. Met dit traject krijg ik niet alleen de theorie van Onderwijswetenschappen, maar ook de praktijkervaring van stages op scholen." Een leven lang ontwikkelen: dat geldt ook voor onze opleidingen zelf.

> HU – Ecologische pedagogiek > HU - MPabo

SAMEN DIGITAAL

Digitalisering biedt kansen om ons welzijn te verbeteren. Maar digitalisering kan ook mensen buitensluiten en onze privacy bedreigen. Met Samen Digitaal willen wij vorm geven aan digitalisering en het gebruik van data op een manier die recht doet aan mens en samenleving. Wij willen dat zoveel mogelijk mensen profiteren van digitalisering. Bij nieuwe toepassingen nemen we altijd de behoeften en belangen van mens en samenleving als uitgangspunt. Zo komen we tot oplossingen die waardevol en betekenisvol zijn voor onze samenleving.

> HU – Samen Digitaal

/ BEVENDE HUIZEN METEN IN GRONINGEN

“Natuurlijk wil iedereen dat Groningers een passende vergoeding krijgen voor de schade die aan hun eigendommen is ontstaan door gaswinning en -opslag. Toch weten we dat het met die compensatie vaak nog mis gaat, omdat het lastig is te bewijzen welke schade is ontstaan door de bevingen”, stelt docent-onderzoeker Rik Lafeber. Samen met studenten en met lector Erik Puik werkt hij mee aan Proof4You, van de Groninger boer Willem Dijkstra. Zijn idee: Geef Groningers inzicht in de beweging van hun eigen huis. De studenten ontwikkelden daarvoor een relatief eenvoudige sensor die overal in huis metingen doet. Erik: “Ik verzamel vervolgens de knapste koppen om mij heen, van studenten tot hoogleraren, om de data om te zetten naar kennis en begrip van wat aardverzakkingen met huizen doen. Zodat we structureel betere beslissingen kunnen maken.” Zo leidt de samenwerking tussen onderwijs, onderzoek en de praktijk tot vernieuwingen met impact.

/ AVATAR GEEFT REISINFORMATIE IN GEBARENTAAL

Dove treinreizigers missen soms cruciale reisinformatie omdat zij de gesproken omroepberichten niet kunnen volgen. Onderzoekers van de Universiteit van Amsterdam, de Radboud Universiteit, Hogeschool Utrecht en het Nederlands Gebarencentrum hebben samen met de NS gewerkt aan een systeem dat omroepberichten weergeeft in Nederlandse Gebarentaal, door middel van een avatar. Er is nu een eerste prototype. Een mooie samenwerking. Het is immers belangrijk dat dove reizigers in onze maatschappij de boot, en in dit geval de trein, niet missen.

> HU – Avatar reisinformatie

/ PRIVACY & GAMING

Een foto van jezelf uploaden in een game zodat de avatar jouw gezicht heeft: leuk! Maar als dat kan, kan je ook foto’s van anderen uploaden. Mag dat wel? Met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) heeft Nederland strenge regels voor de bescherming van persoonsgegevens. Complexe regels ook. Voor game-ontwikkelaars is het vaak onduidelijk of hun game wel aan de AVG voldoet. Het HU-lectoraat Human Experience & Media Design heeft nu een handige, gratis tool ontwikkeld: GDPR Pitstop. Hiermee zien ontwikkelaars in een half uurtje of hun game-ontwerp aan de AVG-eisen voldoet – en wat ze moeten doen om eventuele problemen op te lossen. Game on!

> HU – GDPR Pitstop

COLOFON

Tekst & eindredactie
Remco Mourits, M&C HU

Vormgeving
RAAK Grafisch Ontwerp, Utrecht

Fotografie
Arteffects
Corné Clemens
Femke van den Heuvel
Ed van Rijswijk
Kees Rutten

HIER KOMT ALLES SAMEN

HU_b_1022_rk